

Raadsvoorstel

Datum vergadering : 21 juni 2022
Registratie nummer : GZDGWB425651/425653
Voorstelnummer : RV2022-101
Portefeuillehouder : Jan de Geus
Bijlage(n) : 5
Onderwerp : Voorgenomen besluit tot oprichting coöperatie CIRTEX

Onderwerp

Zienswijze en instemming voorgenomen besluit tot oprichting coöperatie CIRTEX

Beslispunten

1. Een positieve zienswijze aan het dagelijks bestuur van Avri kenbaar te maken tot oprichting van de coöperatie CIRTEX.
2. In te stemmen met het voorgenomen besluit van het Algemeen bestuur van Werkzaam tot oprichting van de coöperatie CIRTEX U.A.

Inleiding

De Algemeen Besturen (AB) van de publieke Gemeenschappelijke Regelingen (GR) van Avri en Werkzaam Rivierenland zijn van plan om samen met het private kringloopbedrijf 2Switch een textielsorteercentrum op te richten, genaamd CIRTEX.

CIRTEX (circulair textiel) is een mooi initiatief van 2Switch, Avri en Werkzaam. Met dit initiatief wordt afval beperkt, werk gegenereerd en kosten bespaard. Het project zorgt voor 30 betaalde banen, 60 ontwikkelplekken, verlaagt CO2-uitstoot en versterkt de lokale circulaire economie.

Vanuit de regiodeal is er 100.000 euro subsidie beschikbaar gesteld om te onderzoeken hoe Werkzaam, Avri en 2switch tot een circulaire textielketen in de regio kunnen komen, inclusief een levensvatbaar bedrijfsplan. Het onderzoek is inmiddels afgerond en heeft een gunstig resultaat opgeleverd, waardoor beide GR'en van plan zijn over te gaan tot daadwerkelijke oprichting van de coöperatie CIRTEX U.A.

De Gemeenschappelijke Regelingen Avri en Werkzaam vragen de betrokken gemeenteraden om een zienswijze te geven op het voorgenomen besluit van de Algemeen Besturen van Avri en Werkzaam tot oprichting van de coöperatie CIRTEX U.A.

Samenvatting

Niet van toepassing

Besluitgeschiedenis

14 dec 2021 - college heeft de 'Letter of intent CIRTEX' vastgesteld. Door het ondertekenen van de 'Letter of intent CIRTEX' ondersteunt het college de subsidieaanvraag 'ReactEU Oost' ten behoeve van CIRTEX.

Beoogd effect

Met een positieve zienswijze en instemming met de oprichting werkt de raad mee aan:

- De verduurzaming van de textielketen.
- De groei van werkgelegenheid op de arbeidsmarkt.
- Regionaal versterken van de economie en kennisontwikkeling.

De positieve zienswijze met betrekking tot de Avri en de instemming met betrekking tot Werkzaak, wordt door Werkzaak Rivierenland meegenomen bij het definitieve voorstel van Werkzaak Rivierenland aan de Algemeen Besturen van Avri en Werkzaak.

Argumenten

1.1 Met het oprichten van de coöperatie CIRTEX geeft de Gemeenschappelijke Regeling Werkzaak Rivierenland uitvoering aan haar strategische doelen.

Door voortdurende technologische ontwikkelingen en de toenemende complexiteit van veel beroepen staan de lonen en werkgelegenheid aan de onderkant van de arbeidsmarkt onder druk. CIRTEX leidt tot meer werkgelegenheid voor inwoners die moeilijk aan werk kunnen komen. Concreet gaat het om 30 betaalde banen voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt en 60 ontwikkelplekken.

1.2 Met het oprichten van de coöperatie CIRTEX geeft de Gemeenschappelijke Regeling Avri uitvoering aan haar strategische doelen.

Avri zet al enige tijd in op hergebruik/circulariteit van grondstoffen met als doelstelling om ook meer grip en stabiliteit in de verwerking van grondstoffen te krijgen. Met de oprichting van CIRTEX wordt maximaal invulling gegeven aan inzameling, verwerking en hergebruik van de grondstof textiel

1.3 Met het oprichten van CIRTEX worden 30 nieuwe fte's gecreëerd voor doelgroep medewerkers
30 bijstandsgerechtigden krijgen een betaalde baan bij CIRTEX om uit te stromen. Een uitkering kost de gemeenschap 15.000 euro per jaar. Dat komt neer op een besparing van 450.000 euro per jaar (30 fte x 15.000 euro).

1.4 CIRTEX levert een kostenbesparing op door ruimte te bieden voor 60 inwoners om zich te ontwikkelen bij CIRTEX

Van de 60 mensen is er een uitstroompercentage van 25% uit de bijstand. Concreet komt dat neer op een uitstroompercentage van 15 inwoners. Hiermee kunnen de deelnemende gemeenten 225.000 euro besparen (15 x 15.000 euro).

1.5. Uit een extern onderzoek blijkt CIRTEX als coöperatie de meest geschikte vorm.

Samenwerking tussen publieke en private partijen vraagt om nieuwe juridische samenwerkingsverbanden. Op advies van een extern advocatenbureau is er gekozen voor een coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid (U.A.), omdat deze juridische vorm nauwelijks financiële en juridische risico's kent voor onze Gemeenschappelijke Regelingen en de deelnemende gemeenten. De voordelen van deze rechtsvorm zijn:

- Aansprakelijkheid is uitgesloten;
- Winstuitkering is mogelijk;
- Publiek/private samenwerking is mogelijk;
- Heeft rechtspersoonlijkheid;
- Flexibele toe- en uittreding van huidige en toekomstige (keten)partners;
- Flexibele inrichting governance;
- Verantwoording door bestuur aan Raad van toezicht.

In de toekomst kan, indien gewenst, de coöperatie eenvoudig worden overgenomen door een andere maatschappelijke of commerciële instelling. Het is in dit geval ook mogelijk het behoud van de huidige maatschappelijke doelstellingen als randvoorwaarde te hanteren.

1.6 CIRTEX wordt gestart als een 4-jarige pilot

De Algemeen Besturen van Werkzaam en Avri kiezen voor een opzet van een vierjarige pilot die gelijk loopt met de bestuursperiode van de raden. De ontwikkelingen worden jaarlijks gevolgd en ruim voor het einde van de pilot volgt een evaluatie. Doelstelling is om tot een duurzaam textielsorteercentrum in de regio te komen met de intentie om dit langdurig te continueren. Mocht onverhoopt blijken dat de pilot niet succesvol is, kan de pilot worden beëindigd en de investeringen (gedeeltelijk) worden afgedekt door verkoop van de aangeschafte inrichting.

Door de keuze voor een pilotperiode van vier jaar (2022 – 2025) bestaan er bovendien geen aanbestedingsrechtelijke, arbeidsrechtelijke en fiscale risico's volgens de beide Dagelijkse Besturen.

1.7 Het AB Avri is bevoegd en de raad kan een zienswijze indienen richting Avri

Een besluit tot deelneming aan een rechtspersoon, zoals in dit geval de coöperatie CIRTEX U.A., mag worden genomen door het Algemeen Bestuur van de GR-Avri. Wel dient, voordat tot deelname kan worden besloten, een ontwerp van dat besluit aan de raden van de deelnemende gemeenten te worden gezonden, zodat deze eventuele wensen en bedenkingen (zienswijzeprocedure) daarover kunnen uiten richting Avri. Dit is geregeld in artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR).

2.1 De raden kunnen hun instemming verlenen aan Werkzaam

Bij Werkzaam is er sprake van een instemmingverzoek in plaats van een zienswijze verzoek, omdat in de Gemeenschappelijke Regeling Werkzaam aan Werkzaam geen bevoegdheid is gegeven om deel te nemen aan een andere rechtspersoon. Doordat deze bevoegdheid niet aan Werkzaam is gegeven, ligt de bevoegdheid om hierover te besluiten bij de raadsleden van de deelnemende gemeenten. Om tot gezamenlijke oprichting (door de 3 initiatiefnemers Avri, Werkzaam en 2Switch) te kunnen komen, wordt aan de raden gevraagd om Werkzaam de bevoegdheid te geven voor de oprichting van CIRTEX. Werkzaam Rivierenland vraagt de gemeenteraden of zij instemmen met het deelnemen van Werkzaam aan de coöperatie CIRTEX.

Kanttekeningen

1.1 Vanwege diverse onzekerheden wordt gestart met een 4-jarige pilot.

Er zijn verschillende onzekerheden bij het oprichten van CIRTEX. Deze onzekerheden zitten in het beschikbare textiel, de kwaliteit van het ingezamelde textiel via de (ondergrondse) textielbakken, de verkoopbaarheid van het textiel en het benodigde aantal fte werkzoekenden en beschikbare doelgroep medewerkers die werkzaam zijn bij Werkzaam. Deze onzekerheden zijn de reden dat de pilot in de eerste instantie voor vier jaar is.

1.2 Als onderdeel van de Gemeenschappelijke Regelingen wordt alle risico gedragen door de deelnemende gemeenten.

In de bijgevoegde samenvatting van de DB-voorstellen van beide GR-en is een uitgebreide risicoparagraaf/-analyse opgenomen. Er zijn maatregelen vermeld om deze risico's te beheersen. Korthedshalve wordt verwezen naar deze bijlage.

1.3 Er is nog geen locatie gevonden die voldoet aan de gestelde criteria

Avri, 2Switch en Werkzaam zijn met elkaar in overleg om een goede locatie uit te kiezen. Het textielsorteercentrum krijgt vanzelfsprekend een locatie in Rivierenland. Bij het maken van deze keuze wordt er rekening gehouden met de bereikbaarheid per openbaar vervoer en eigen vervoer. Dit is belangrijk aandachtspunt gezien de inzet van doelgroepmedewerkers van Werkzaam. Voor Avri is het van belang om dit centraal in de regio te doen, zodat er minder transportbewegingen ontstaan. Voor 2Switch is het belangrijk dat de locatie voldoende in de buurt is van de kringloopwinkels. De locatie zal voorts ruim van opzet moeten zijn om voldoende ruimte te creëren tussen de verschillende werkplekken en activiteiten en om voldoende prikkelarme werkplekken in te richten. De specificaties voor het pand en de buitenruimte, inclusief een zoekopdracht, zijn verstrekt aan een lokale makelaar om bij een positief AB-besluit van beide Gemeenschappelijke Regelingen tijdig te kunnen beschikken over een passende locatie.

2.1 Gewijzigde procedure Werkzaam

De gebruikelijke route om deelname mogelijk te maken is, kort gezegd, het wijzigen van de GR waarbij die bevoegdheid tot deelname (alsnog) aan het algemeen bestuur wordt toegekend (art. 31a lid 1 Wgr). De colleges besluiten over die wijziging van de GR, maar hebben daarvoor toestemming nodig van hun gemeenteraden (art. 1 Wgr). Die toestemming kan door een gemeenteraad enkel worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Na wijziging van de GR kan het algemeen bestuur besluiten tot deelname, maar dienen de gemeenteraden eerst in de gelegenheid te worden gesteld daarop hun zienswijze te geven (art. 31a lid 2 Wgr). Het dagelijks bestuur werkt de deelname dan verder uit.

In de voorgestelde voorkeursroute (instemmingsprocedure) wordt de GR niet gewijzigd. Dat neemt niet weg dat dezelfde bestuursorganen over deelname besluiten, als anders het geval was geweest, namelijk de gemeenteraden, colleges en het algemeen bestuur. Er wordt dus niet getornd aan de democratische legitimatie van deelname van GR Werkzaam aan Cirtext. Sterker nog, die democratische legitimatie is vergroot ten opzichte van de gebruikelijke route. In de eerste plaats omdat een gemeenteraad in dit geval een integrale beoordeling maakt over mogelijkheid tot deelname, waarbij

ook andere aspecten dan slechts strijd met het recht of het algemeen belang een rol kunnen en mogen spelen. In de tweede plaats omdat eventueel door de gemeenteraad ingediende zienswijzen op een voorstel tot deelname bij de gebruikelijke route door de colleges kunnen worden gepasseerd. Tot slot is van belang dat nu in de GR de (algemene) bevoegdheid te besluiten tot deelname in een rechtspersoon niet aan het algemeen bestuur is toegekend, deze bevoegdheid nog bij de deelnemers aan de GR ligt.

Het voorgaande neemt niet weg dat strikt genomen een stap wordt overgeslagen, namelijk de wijziging van de GR. Het algemeen bestuur zal bij een besluit tot deelname aan Cirtex niet naar de bevoegdheid in de GR, maar naar de voorliggende besluiten verwijzen. Dat kan weliswaar als een (formeel) gebrek worden aangemerkt, maar door expliciete instemming van raden, colleges én het algemeen bestuur van de GR worden materieel geen belangen veronachtzaamd of geschonden.

Financiën

Er zijn geen financiële consequenties voor de gemeentelijke begroting.

Toelichting

De financiering van het oprichten van een sorteercentrum wordt door de GR-Avri en de GR-Werkzaam Rivierenland gezamenlijk gedragen.

De eerste drie jaren is vanwege de hoge opstart- en aanloopkosten sprake van een verliesgevende exploitatie. Vanaf het vierde jaar is sprake van een positief exploitatieresultaat.

Voor een sluitende exploitatie over de pilotperiode van vier jaar zal de GR-Werkzaam Rivierenland garant staan voor dekking van het exploitatietekort tot een maximum van 350.000 euro. Dit tekort wordt gedekt uit het innovatiebudget (50.000 euro) en het ontstane voordeel op de Buig middelen (300.000 euro). De GR-Avri verstrekt een lening van 350.000 euro voor de investering van de inrichting. De lening van 350.000 euro wordt over 10 jaar, inclusief rente, terugbetaald. De pilot duur is vier jaar en dan is 140.000 euro terugbetaald. De intentie is om het sorteercentrum langdurig op te zetten. In de leningsovereenkomst zal geregeld worden dat de activa (inrichtingskosten) bij eventuele stopzetting van de activiteiten automatisch in eigendom komen van AVRI. AVRI kan deze activa vervolgens verkopen om een mogelijk financieel verlies te beperken.

Het treasury statuut van Avri stelt dat leningen mogen worden verstrekt uit hoofde van de publieke taak waarbij vooraf advies wordt ingewonnen over de financiële positie en kredietwaardigheid van de betreffende partij. Verder moeten uitzettingen een prudent (risicomijdend) karakter hebben. Met het besluit van het Algemeen Bestuur van Avri om deze lening aan CIRTEX te verstrekken verklaart het Algemeen Bestuur impliciet dat deze lening wordt verstrekt, louter uit hoofde van de publieke taak. Het Algemeen Bestuur van Avri verklaart hiermee impliciet ook akkoord te gaan met het wellicht wat hogere risicoprofiel (dan wordt voorgestaan in het treasury statuut) van deze lening om de uitvoering van dit innovatieve project ten behoeve van de publieke taak mogelijk te maken.

In het treasury statuut van Werkzaam Rivierenland staat dat het uitzetten van gelden moet passen binnen de beleidsdoelstellingen (lees meerjarenbeleidsplan) en daar voldoet Werkzaam aan.

Businesscase

Er is sprake van een positief sluitende businesscase. Voor een uitgebreide en gedetailleerde financiële onderbouwing van de businesscase verwijzen we naar het hoofdstuk financiën in de bijgevoegde samenvatting van de DB-voorstellen van de beide Gemeenschappelijke Regelingen.

Subsidies

Naast de éénmalige subsidie van 100.000 euro vanuit de regiodeal is wellicht ook nog subsidie mogelijk van de Provincie.

In december jl. heeft de provincie Gelderland de subsidieregeling "ReactEU op oost" geopend. Dit is een uitvloeisel van de EFRO subsidie (Europees Fonds voor Regionale ontwikkeling). Hiermee financiert de provincie initiatieven die zich richten op het opzetten van circulaire ketens.

Avri, Werkzaak en het MKB Rivierenland hebben op 15 december 2021 een gezamenlijke subsidieaanvraag ingediend waarvoor alle acht gemeenten een intentieverklaring hebben ondertekend.

Als de subsidie wordt toegekend, kan de businesscase CIRTEX verder versterkt worden en het voorziene tekort in de beginjaren worden teruggedrongen. De maximale subsidie voor CIRTEX bedraagt in dit geval ca. 200.000 euro / 250.000 euro. Echter, opgemerkt moet worden dat er een subsidieplafond is en het aantal ingediende subsidieaanvragen dit plafond inmiddels ruimschoots overstijgt.

De subsidies zijn aanvullende externe financieringen naast de Avri lening van 350.000 euro voor de investering van de inrichting.

Communicatie

Tijdens een aparte platformbijeenkomst, aansluitend op de reguliere bijeenkomst, op 18 november jl. zijn raadsleden geïnformeerd over CIRTEX. De presentatie van deze bijeenkomst is bijgevoegd.

Voor het vervolg is een communicatieplan CIRTEX opgesteld en budget beschikbaar in de businesscase voor personele inhuur en communicatiemiddelen.

Uitvoering/Planning

Januari 2022 – juli 2022:	praktijktoets
7 juni 2022:	behandeling in college
28 juni 2022:	behandeling in de raad
< juni 2022:	indienen zienswijze
Juli 2022:	definitieve besluitvorming in AB's van Avri en Werkzaak Rivierenland
2 ^e helft 2022:	oprichting CIRTEX

Evaluatie

CIRTEX is een 4-jarige pilot met tussentijdse evaluaties. De deelnemende gemeenten worden via de reguliere rapportages van de Gemeenschappelijke Regelingen op de hoogte gehouden.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe
de loco-secretaris, Philip Bosman
de burgemeester, Servaas Stoop

Raadsbesluit

De raad van de gemeente West Betuwe;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 7 juni 2022,

besluit:

1. Een positieve zienswijze aan het dagelijks bestuur van Avri kenbaar te maken tot oprichting van de coöperatie CIRTEX.
2. In te stemmen met het voorgenomen besluit van het Algemeen bestuur van Werkzaak tot oprichting van de coöperatie CIRTEX U.A.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 21 juni 2022, nummer 2022/101,

de griffier,
Hans van der Graaff

de voorzitter,
Servaas Stoop